

**R. P. D. Thomæ Delbene Marvbiensis, Clerici Regvlaris,
Sacrae Theologiae Professoris ... De Immvnitae, Et
Ivrisdictione Ecclesiastica**

Bene, Thomas del

Lugduni, 1674

xiv. An gaudeat clericus, saltem in casu, tam comparatiuè ad Iudicem
secularem, quàm Ecclesiasticum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98676](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98676)

rinacium loc. *suprà cit.* n. 69. Vide etiam Cutellium de immunit. *Eccles.* lib. 1. q. 1. n. 9. & quæ dicuntur *sect.* 15.

Obligatus in *seru.* C. de his qui ad *Eccles.* conf. dicitur, quod si seruus armatus in *Ecclesiam* intrat, statim fit extrahendus, vel domino danda facultas illum extrahendi: ergo.

- 6 Respondetur cum Angelo *verb.* Immunitas, num. 12. id intelligendum esse cum cautione prædicta iuris Canonici, promissa scilicet, vt *suprà*, impunitate serui, dummodo non intrat in *Ecclesiam*, & ibi mutilat, vel occidat, quia tunc absque dubio extrahendus est, vt potè immunitate *Ecclesiæ* non gaudens, vt *infra dub.* 19. dicitur.

SECTIO XIV.

An gaudeat Clericus, saltem in aliquo casu, tam comparatiuè ad Iudicem sæcularem, quam Ecclesiasticum?

SVMMARIVM.

- 1 Clericus dimisso habitu, modo sit tantum in minoribus, gaudet immunitate.
- 2 Clericus sine requisitis prescriptis à Concilio Tridentino *sess.* 23. cap. 3. reputatur vt laicus, & sic non debet esse deterioris conditionis.
- 3 Clericus gaudens privilegio fori, si committat delictum, ob quod iudici sæculari tradendus est, extrahi potest ab *Eccle.* iudice, & iudici sæculari tradi.
- 4 Crimina, ob quæ reus Clericus deponendus est, & iudici sæculari tradendus, excepta esse solent.
- 5 Clericus extrahi non debet ob crimen non exceptum, vel si extrahatur, Curie sæculari non est tradendus.

1 Respondetur, quod Clericus (in quibus casibus Iudex sæcularis eum capere potest, si scilicet in minoribus existat, & beneficiatus non sit, nec habitum, & tonsuram gestans, alieni *Ecclesiæ*, iuxta Tridentinum Concilium *sess.* 23. cap. 6. deseruiat (immunitate *Ecclesiæ* gaudeat, itavt nec à Iudice sæculari, nec Ecclesiastico extrahi possit, quia Clericus in tali casu reputatur vt laicus, & sic non debet esse deterioris conditionis, quam laicus. Vide *suprà* *sect.* 11.

2 An autem, si Clericus gaudens privilegio fori committat delictum, ob quod Iudici sæculari tradendus est, ab Ecclesiastico Iudice extrahi possit, vt Iudici sæculari tradatur.

3 Respondetur affirmatiuè, quia crimina, ob quæ reus Clericus deponendus, & Iudici sæculari tradendus est, excepta esse solent, itavt in ipsis cesset immunitas Ecclesiastica.

4 Caterum, si crimen aliquod sit, quod ab Ecclesiastica immunitatis defensione non excipitur, & nihilominus ob id Clericus incorrigibilis Iudici sæculari tradi possit, tunc Iudex Ecclesiasticus, vel illum extrahere non debet, vel si extrahit, Iudici sæculari tradere non potest.

SECTIO XV.

An gaudeat Religiosus in ordine ad Prælatum Religionis?

SVMMARIVM.

- 1 Religiosus si delinquat, non gaudet *Ecclesiæ* immuni-

tate, & sic à Prælato Religionis ab *Ecclesiæ* extrahi potest.

- 2 Religiosi gaudent *Ecclesiæ* immunitate, si ita gaudent Clerici, & sic nunquam de delictis suis à superioribus puniri possent, cum semper sint in Monasteriis immunitatem habentibus.
- 3 Religiosis immunitas conuenire non potest, nec de iure Cæsareo, nec de iure Pontificio.
- 4 Religiosi attentis votis solennibus non veniunt appellatione liberorum, sed seruis equiparantur, ideo suis superioribus tradi debent.
- 5 Seruus, siue ius Canonicum, siue ius Civile spectetur, ad seruitutem reuocari potest.
- 6 Religiosi quod gaudeant immunitate in *Ecclesiis* non suorum Monasteriorum affirmant Gambacurta, & Petrus Cenedus, secus si à superiore eis tantum imponenda sit poenitentia paterna.
- 7 In sententia dictorum si superior ad iniungendas poenas ultiores extraheret Religiosum ab *Ecclesiæ* alterius Ordinis, violaret immunitatem, & censuræ latus contra violantes incurreret.
- 8 Religiosi sic extracti non tenentur ad interrogationes factas respondere.
- 9 Religiosus in Ordine ad Prælatum Religionis, quod non gaudeat *Ecclesiæ* immunitate, simpliciter dicendum est.
- 10 Praxis, & consuetudo obtinent, quod Religiosi pro suis criminibus cognoscantur tantum à Prælati Religionum, etiam de mandato Summi Pontificis.
- 11 Religiosus committens apostasiam, & quodcumque aliud delictum, etiam non exceptum, non gaudet immunitate, ita vt à suo superiore ab *Ecclesiæ* extrahi non possit, & puniatur in foro etiam iudiciali, secundum sacros Canones, contra plures Doctores.
- 12 Limitatur quod non gaudeat in Monasteriis, & *Ecclesiis* sui Ordinis.
- 13 Amplia secundum Auctorem, quod absolue non gaudeat.

1 Respondetur, quod Religiosus è contra, si delinquat, immunitate *Ecclesiæ* non gaudeat, & consequenter à Prælato Religionis ex *Ecclesiæ* extrahi possit. Atque ita docent Doctores *suprà* citati, illi qui tenent, quod Clerici immunitate *Ecclesiæ* non gaudeant, ad quam sententiam confirmandam.

Rectè subdunt primò, quod, si Clerici gaudent, gaudent etiam Religiosi, & sic nunquam isti de delictis suis à suis superioribus puniri, & detrudi in carcerem possent, cum fere semper, & Moniales semper sint in Monasteriis immunitatem habentibus: sed hoc est absurdum: ergo & absurdum est illud, vnde hoc sequitur; quapropter dicendum, quod nec Clerici, nec Religiosi immunitate *Ecclesiæ* gaudeant.

Rectè subdunt secundò, quod immunitas Religiosis conuenire non possit, neque ratione iuris Cæsarei (à quo etiam immunitas *Ecclesiarum* dimanauit) siue potestatis, siue intentionis effectus; neque ratione iuris Canonici, cum Pontifex in cap. inter alia, de immunit. *Eccles.* distinguat duo hominum genera, ibi: Iuxta sacrorum statuta Canonum, & traditiones legum civilium, ita duximus distinguendum, quod fugiens ad *Ecclesiam*, aut liber, aut seruus existat: & qua distinctione adhibita, priores in exceptis aliquibus criminibus, obtentis prius membris, & vita, præcipiat extrahendos; posteriores autem immunitate præstita, dominis vel inuitos tradi: quare cum Religiosi, attentis votis solennibus, appellatione liberorum non veniant, sed seruis æquiparentur, consequens est, quod ex vi huius textus superioribus suis tradendi sint, præsertim quia seruus, siue ius Canonicum, siue ius Civile spectetur.